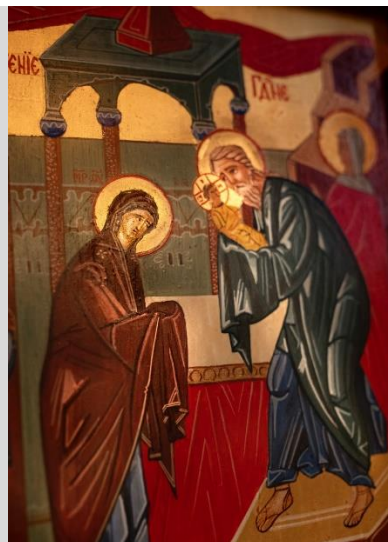

STAUROS

č. 2 január/február 2023

Informátor gréckokatolíckej farnosti Bratislava - Staré Mesto

slovičko o SLOVE

Príbeh o Zachejovi, ktorý zachytáva evanjelista Lukáš na začiatku 19. kapitoly, sa odohráva v meste Jericho. Toto slávne mesto, ktoré bolo zničené za čias Jozueho a podľa Biblie už nemalo byť obnovené, malo byť „zabudnutým mestom“. Avšak práve v tomto meste, ktoré leží pod úrovňou mora, Ježiš neváha siahnuť na toto najnižšie miesto, ktoré reprezentuje Zachej. Bol to colník, dokonca „predstavený colníkov“, a to boli židia nenávidení ľuďom, pretože vyberali dane pre rímsku ríšu. Bol „veľmi bohatý“, a ľahko si možno domyslieť, ako to dosiahol: na úkor svojich spoluobčanov a ich zdieraním. V ich očiach bol Zachej ten najhorší, nezachrániteľný. Nie však u Ježiša, ktorý práve jeho oslovuje menom Zachej, čo znamená „Boh pamätá“. V zabudnutom meste sa Boh rozpomenul na najväčšieho hriešnika.

Pán predovšetkým pamätá na nás. Nezapúda na nás, nestráca nás z dohľadu aj napriek zábranám, ktorými sa od neho môžeme vzdialiť. Zábrany mal aj Zachej. Bol nízkej postavy, a nielen fyzicky ale aj mravne. Ďalej to bola hanba, ktorá ho prinútila hľadiť na Ježiša zo stromu spoza vetiev, pričom dúfal, že nebude videný. A potom vonkajšia kritika: v meste kvôli tomuto stretnutiu „všetci reptali“. Obmedzenia, hriechy, zahanbenie, reči a predsudky – žiadne zábrany nedovolili Ježišovi zabudnúť na podstatu, totiž na človeka hodného lásky a spásy.

Čo nám hovorí dnes toto evanjelium? Chce oživiť naše srdce spomienkou, že Boh nás má rád. Boh chce aj tomu najvzdialenejšiemu človeku povedať: „Si milovaný a vyhľadávaný Ježišom; Boh na teba nezabúda, ležíš mu na srdci.“ Zachej zatúžil vidieť Ježiša, chcel vedieť, ako vyzerá tento učiteľ. Ale objaví to nie tým, že zbadá Ježiša, ale tým, že Ježiš zbadá jeho. Ježiš ho zbadá ako prvý. Skôr než Zachej prehovorí, je oslovený Ježišom. Skôr než pozve Ježiša k sebe, Ježiš pristúpi k nemu. Keď objavíme, že Kristova láska nás predchádza a zasahuje nás ako prvá, náš život sa mení. Jedine s Ježišom zistíš, že si ustavične milovaný, a objavíš život.

Na objavenie tohto Božieho prvenstva nám môže poslúžiť príklad Zacheja, ktorého Ježiš zbadal ako prvý, pretože vyliezol na figovník. Tento čin vyžadoval odvahu, odhodlanie a fantáziu. Nie veľa dospelých ľudí lozí po stromoch; to robia deti. Zachej prekonal hanbu a v istom zmysle sa stal dieťaťom. Je pre nás dôležité, aby sme sa opäť stali jednoduchými a

otvorenými. K zachovaniu Božieho „prvenstva“ potrebujeme byť ako deti. Ony si nevystačia sami. Potrebujeme demaskovať svoju sebestačnosť, premôcť svoju uzavretosť, stať sa vo vnútri opäť maličkými, jednoduchými a nadšenými, prahnúť po Bohu a mať lásku k blížnemu.

Nakoniec Ježiš povie Zachejovi: „Dnes musím zostať v tvojom dome.“ Zachej, ktorého považovali vo vlastnom meste za cudzinca, vstupuje do svojho domu ako milovaný. A ako Ježišom milovaný znovu objavuje svojich susedov a hovorí: „Polovicu svojho majetku, Pane, dám chudobným, a ak som niekoho o niečo obral, nahradím to štvornásobne“. Mojžišov zákon žiadal, aby reštitúcia bola navýšená o päťinu, ale Zachej dáva štyri krát toľko. Ide nad zákon, pretože našiel Lásku.

Nikdy sa nepozerať na ľudí ako sudcovia, ale vždy ako bratia. Toto evanjeliu je zakončené slovami: „Syn človeka prišiel hľadať a zachrániť, čo zahynulo“ Ak sa vyhýbame tomu, kto nám pripadá mŕtvy, nepatríme Kristovi. Prosme o milosť ísť v ústrety každému ako k bratovi a v nikom nevidieť nepriateľa. A ak nám bolo ublížené, odpláťme sa dobrom. Ježišovi učeníci nie sú otroci minulých príkorí, ale jedajú ako Zachej: premýšľajú iba o dobre, ktoré môžu preukázať. Dávajme bezplatne a milujme úbohých a tých, ktorí sa nám nemôžu ničím odplatiť, a budeme bohatí pred Bohom. Želám nám všetkým, aby naše srdcia boli preniknuté radosťou z toho, že do nášho života vstúpila spása. Toto si želal aj kráľ Dávid po hriechu: „Pane, navráť mi radosť z tvojej spásy a posilni ma duchom veľkej ochoty.“ Ježiš Kristus s radosťou chce splniť túto túžbu každému z nás.

o. Peter Sabol

NOVÝ POMOCNÝ BISKUP BRATISLAVSKEJ EPARCHIE

Pápež František vymenoval v pondelok, 23. 1. 2023 nového pomocného biskupa Bratislavskej eparchie. Stal sa ním vladyka Milan Lach, SJ, doterajší sídelný biskup Eparchie Parma pre Ruténov (USA), ktorému bolo pridelené titulárne sídlo Ostracine.

Pripomeňme si jeho doterajšie biskupské pôsobenie. Svätý Otec František vymenoval o. Milana Lacha za pomocného biskupa pre Prešovskú archieparchiu 19. apríla 2013. Jeho biskupským heslom je *Servire* (Slúžiť). Biskupskú vysviacku prijal z rúk vtedajšieho prešovského arcibiskupa a metropolitu Jána Babjaka SJ 1. júna 2013 v Bazilike Zosnutia Presvätej Bohorodičky v Lutine. Zároveň sa stal protosynkelom Prešovskej archieparchie.

Ako pomocný biskup Prešovskej archieparchie bol členom Rady hierarchov tejto miestnej cirkvi, predsedom Bioetickej subkomisie KBS, predsedom Rady pre pastoráciu v zdravotníctve a predsedom Metropolitnej liturgickej komisie. 15. septembra 2016 bol Kongregáciou pre východné cirkvi vymenovaný za vizitátora – delegáta pápežských kolégií a rehoľných študentátov v meste Rím.

Svätý Otec František vymenoval vladyku Milana Lacha SJ 24. júna 2017, na sviatok Narodenia sv. Jána Krstiteľa, za apoštolského administrátora gréckokatolíckej eparchie Parma v USA, ktorá patrí do Pittsburghskej metropolitnej cirkvi *sui iuris* v USA. Dňa 1. júna 2018 ho pápež František menoval za biskupa Ruténskej (gréckokatolíckej) eparchie Parma v USA. Tu pôsobil až do spomenutého 23. januára 2023, kedy ho pápež František poveril novou službou pomocného biskupa Bratislavskej eparchie.

Vladyka Milan Lach SJ prijal podľa vlastných slov menovanie za pomocného biskupa v našej eparchii „s radosťou, vdáčnosťou a pokorou“ a na Slovensko sa chce „v druhom februárovom týždni“ vrátiť s úmyslom, ktorý opísal už sv. Augustín, keď chce byť „kresťanom s nami a biskupom pre nás.“ Začleňme vladyku Milana do svojich modlitieb, aby jeho nová služba bola duchovným obohatením pre všetkých.

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 23. - 29. 1. 2023

Pondelok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) * Mária
Utorok	17:00 Sv. liturgia (slovenská) † Ján, panychída
Streda	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) * Andrea, Tomer, Ella a ostatní
Štvrtok	17:00 Sv. liturgia (slovenská) † Jozef, Marta, Magdaléna a ostatní, <i>pan.</i>
Piatok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) * Štefan, Katarína
Sobota	17:00 Sv. liturgia (slovenská) * Janka následne: veľká večiereň
NEDEĽA	O MÝTNIKOVI A FARIZEJOVI, 1. hlas 8:00 Utiereň (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) 10:30 Sv. liturgia (slovenská) 12:00 Sv. liturgia (slovenská) 17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) následne: večiereň

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 30. 1. - 5. 2. 2023

Pondelok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) † Michal, Zuzana, Ján Zuzana...
Utorok	17:00 Sv. liturgia (slovenská) † Ján
Streda	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) <i>Veľká večiereň s lítiou</i>
Štvrtok	STRETNUTIE NÁŠHO PÁNA, BOHA A SPASITEĽA JEŽIŠA KRISTA 7:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) 17:00 Sv. liturgia (slovenská)
Piatok	7:00 Sv. liturgia (slovenská) 17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) * za darcov
Sobota	17:00 Sv. liturgia (slovenská) * Jaroslav, Lucia, Ema následne: veľká večiereň
NEDEĽA	O MÁRNOTRATNOM (stratenom) SYNOVI, 2. hlas 8:00 Utiereň (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) 10:30 Sv. liturgia (slovenská) 12:00 Sv. liturgia (slovenská) 17:00 Sv. liturgia v <i>Malackách</i> 17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) následne: večiereň

OZNAMUJEME

- V nedeľu, 22. 1. 23 bude po sv. liturgiách zbierka na Katechizáciu. Jej účelom je podpora rôznych katechetických aktivít našej cirkvi. Vopred ďakujeme za Vašu podporu.
- Pozývame záujemcov na ďalšie modlitebné stretnutie s rozjímaním nad Božím slovom, ktoré bude v piatok, 27. 1. 2023 po sv. liturgii, cca 18.00 hod. na eparchiálnom úrade. Stretnutie je vhodné pre všetkých, ktorí sa chcú hlbšie zamýšľať nad významom Božieho slova pre svoj život v spoločenstve veriacich.
- V pondelok, 30. 1. 23 slávime sviatok *Troch svätých svätiteľov*, ktorý je spojený s pätnástym výročím zriadenia našej *Bratislavskej eparchie* a povýšenia našej cirkvi na *metropolitnú cirkev sui iuris*.
- Vo štvrtok, 2. 2. 23 budeme sláviť sviatok *Stretnutie nášho Pána, Boha a Spasiteľa Ježiša Krista*. V predvečer sviatku sa pomodlíme veľkú večiereň a v deň sviatku budú dve sv. liturgie: o 7.00 h. v cirkevno-slovanskom a o 17.00 h. v slovenskom jazyku. Po sv. liturgiách bude *požehnanie sviec a myrovanie*.
- Piatok, 3. 2. 23 je prvým piatkom v mesiaci, preto budeme sláviť dve sv. liturgie – ráno o 7:00 hod a večer o 17:00 hod. Počas celého dňa bude v chráme možnosť prísť k sv. spovedi alebo adorať. Tento deň je zároveň voľnica, ktorá je odpoveďou na predchádzajúcu nedeľu o mýtnikovi a farizejovi a nesprávne motívy postenia toho druhého.
- Po dvojročnom výpadku opäť pozývame na spoločný karneval, ktorý sa uskutoční v sobotu 5. 2. 2023 od 15:00 v priestoroch eparchiálneho úradu. Nebudú chýbať zaujímavé súťaže, odmeny, chutné občerstvenie a veríme, že ani Vy. Svoj zámer zúčastniť sa prosím nahláste do štvrtka, 2.2. 23 cez kontakty farnosti.
- V nedeľu, 5. 2. 23 budeme sláviť sv. liturgiu v chráme Najsvätejšej Trojice v Malackách so začiatkom o 17:00 hod.
- V období po sviatku *Bohozjavenia* je zvykom požehnávať a posväcovať príbytky. Záujem o posvätenie a pastoračnú návštevu kňaza môžete nahlásiť osobne alebo cez kontakty farského úradu.
- V ponuke kníh je zbierka zamyslení k nedeľným a sviatočným čítaniam liturgického roka s názvom: *Bližšie k Synovi*. Kniha obsahuje aj 24 umeleckých fotografií Timoteja Križku, je za príspevok 10 € a jej autorom je o. Rastislav Čížik.
- Pripomíname knihu ôsmich poviedok o živote na Zemplíne, ktorá vyšla pod názvom *KORENE: vira, nádiya, ľubov* od autorky Emílie Sičákovej-Beblavej. Dve poviedky sú preložené - jedna do rusínskeho a jedna do ukrajinského jazyka. Knihu môžete získať za príspevok 15 €.

ĎAKUJEME

- Bohu známa rodina darovala na podporu farnosti 50 €; iná, Bohu známa rodina darovala 100 €. Vyslovujeme vdáčné „Pán Boh odmeň!“
  - Ďakujeme za upratovanie chrámu rod. *Beblavej, Pätoprstej a Rimovej* (14. 1. 23) a rod. *Krajňákovej a Telepčákovej* (21. 1. 23)
28. 1. 2023 upratujú: rod. Obertanová a Susla
4. 2. 2023 v rozpise nasledujú: rod. Semberová a Vavříkova.
- Ďakujeme za Vašu službu.

KONTAKT

- V prípade otázok, sv. spovede alebo iných požiadaviek nás, prosím, kontaktujte: osobne: o. Rastislav Čížik, farár, tel.: 0911/400 845

e-mail: bratislava@grkatba.sk

o. Stanislav Diheneščík, výpomocný duchovný, **tel.:** 0903/946 717